

Notitie Wijziging Gebruikelijkloonregeling

datum 5 november 2015
Aan StartupDelta
Van N. Rosenboom en T. Smits, SEO Economisch Onderzoek
Rapportnummer 2015-78

Conclusie

SEO Economisch Onderzoek heeft de effecten van een wijziging van de Gebruikelijkloonregeling in kaart gebracht voor twee scenario's:

- Scenario 1: Volledige vrijstelling van Gebruikelijkloonregeling. Aanmerkelijkbelanghouders hoeven geen loon te onttrekken aan de onderneming.
- Scenario 2: Aanmerkelijkbelanghouders onttrekken loon ter hoogte van het minimumloon aan de ondernemer in plaats van het gebruikelijk loon.

Er is sprake van een interactie tussen de inkomsten die de overheid ontvangt uit Inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting. In beide scenario's dalen de inkomsten uit Inkomstenbelasting en stijgen de inkomsten uit vennootschapsbelasting. Het netto effect op de belastinginkomsten voor de overheid is in beiden scenario's negatief:

- Scenario 1: Volledige vrijstelling van Gebruikelijkloonregeling leidt tot een netto effect van € 5.600 per starter per jaar. Stel dat de wijziging van de regeling zou gelden voor 1.000 *startups* dan zouden de belastinginkomsten voor het Rijk afnemen met € 5,6 miljoen per jaar.
- Scenario 2: Onttrekking van het minimumloon leidt tot een netto effect van € 6.000 per starter per jaar. Stel dat de wijziging van de regeling zou gelden voor 1.000 *startups* dan zouden de belastinginkomsten voor het Rijk afnemen met € 6,0 miljoen per jaar.

Het netto effect van de wijziging blijft in beide scenario's binnen de beschikbare € 50 miljoen per jaar. Het is bovendien aannemelijk dat bovenstaande effecten een overschatting zijn, vanwege het gebrek aan zicht op het lagere gebruikelijk loon van deze 1.000 startups dat met de Belastingdienst wordt afgesproken.

Aangezien het hier niet langer zou gaan om een generieke regeling, dient wel rekening te worden gehouden met de staatssteunregelgeving. Ook is het denkbaar dat de uitvoerbaarheid moeilijker is indien de wijziging niet generiek geldt. Wanneer de regeling wel generiek wordt gewijzigd, en daarmee niet alleen voor startups geldt maar voor *alle* ondernemingen die één, twee of drie jaar actief zijn, is het netto effect op de belastinginkomsten voor de overheid vele malen groter:

- Scenario 1: € 214,7 miljoen per jaar (volledige vrijstelling)
- Scenario 2: € 229,4 miljoen per jaar (minimumloon)

1. Werking Gebruikelijkloonregeling

De Gebruikelijkloonregeling stelt dat aanmerkelijkbelanghouders waaronder directeur-grotaandeelhouders (DGA) door de Belastingdienst worden aangeslagen voor een inkomen van minstens € 44.000 (2014/2015) ten behoeve van Inkomstenbelasting.¹ Dit geldt voor ieder die werknemer is in een bedrijf waarin deze een aanmerkelijk belang heeft.

DGA's kunnen de Belastingdienst verzoeken om een lager loon als gebruikelijk loon te hanteren. Dit kan onder meer in geval van structureel verlies of indien het gebruikelijk is dat anderen bij de meest vergelijkbare werkzaamheden een lager loon krijgen.

Uit een studie van het CPB blijkt dat een deel van de DGA's in de praktijk een lager loon hanteert.² SEO heeft echter geen zicht op de individueel gemaakte afspraken tussen DGA's en de Belastingdienst. In de analyse is daarom uitgegaan van het volledige gebruikelijk loon dat in het betreffende kalenderjaar gold.

De berekende belastinginkomsten zoals deze bij de huidige regeling door de overheid worden ontvangen, zijn daarom een bovengrens. De daadwerkelijke belastinginkomsten zullen lager liggen.³ Hierdoor is het aannemelijk dat de berekende effecten van een wijziging van de regeling een overschatting betreft.

1.1 Interactie tussen inkomsten uit Inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting

Er is sprake van interactie tussen de inkomsten uit Inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting. Kort gezegd, hoe meer inkomsten er vanuit de Inkomstenbelasting bij de fiscus binnenkomen, hoe minder inkomsten er vanuit de vennootschapsbelasting binnenkomt.

Hoe hoger het gebruikelijk loon dat wordt onttrokken aan de onderneming, hoe meer Inkomstenbelasting er moet worden afgedragen. Het hogere loon komt ten laste van de omzet waardoor het resultaat voor belasting daalt. Hierdoor hoeft er over een lagere winst vennootschapsbelasting afgedragen te worden. Zie Tabel 1 voor een cijfervoorbeeld in het geval van scenario 1.

¹ Zie de bijlage voor de hoogte van het gebruikelijk loon in diverse kalenderjaren.

² CPB (2015), Beschrijvende statistiek DGA's, CPB Achtergronddocument, 9 april 2015.

³ De algehele belastinginkomsten zijn wel bekend, maar niet specifiek voor AB-ondernemingen in de eerste drie levensjaar. Daarom wordt gewerkt met het gebruikelijk loon als bovengrens voor de belastinggrondslag.

Tabel 1 Cijfervoorbeeld van interactie tussen twee vormen van belasting

	Huidige regeling	Volledige vrijstelling
Omzet	€ 100.000	€ 100.000
Loon DGA	€ 44.000	€ 0
Overige kosten	€ 10.000	€ 10.000
Resultaat	€ 46.000	€ 90.000
Vennootschapsbelasting (20%)	€ 9.200	€ 18.000
Nettoresultaat	€ 36.800	€ 72.000

Bron: SEO Economisch Onderzoek

In de analyse wordt niet gekeken naar toeslagen.

2. Analyse wijziging – 2 scenario's

StartupDelta heeft behoefte aan een kwantitatieve inschatting van de kosten van een wijziging van de Gebruikelijkloonregeling. Het betreft hierbij de verandering in belastinginkomsten als gevolg van de wijziging. Hierbij zijn twee scenario's doorgerekend:

- Scenario 1: Volledige vrijstelling van Gebruikelijkloonregeling. Aanmerkelijkbelanghouders hoeven geen loon meer te onttrekken aan de onderneming.
- Scenario 2: Aanmerkelijkbelanghouders onttrekken loon ter hoogte van het minimumloon aan de ondernemer in plaats van het gebruikelijk loon.⁴

De eerste stap in de analyse is op basis van het resultaat van AB-ondernemingen de belastinginkomsten voor de Inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting te bepalen. Dit wordt gedaan voor het eerste, tweede en derde levensjaar van de ondernemingen. Hierbij worden data uit de periode 2009-2013 gebruikt.

Vervolgens wordt berekend hoeveel deze belastinginkomsten zouden wijzigen in beiden scenario's. Dit wordt per belasting gedaan. Het netto effect op de belastinginkomsten voor de overheid is de som van de effecten per belasting.

De effecten worden steeds voor alle ondernemingen tezamen en per starter per kalenderjaar gerapporteerd. Door het gemiddelde te hanteren over deze hele periode worden mogelijke invloeden van individuele jaren gedempt.

⁴ Hierbij wordt uitgegaan van het voltijd minimumloon. Zie de bijlage voor een overzicht van het minimumloon in diverse kalenderjaren.

3. Beschrijving data

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van het NFO-bestand (niet financiële ondernemingen)⁵ en het algemene bedrijvenregister van het CBS. De meest recente data waren beschikbaar voor de periode 2009-2013.

Het NFO-bestand is gekoppeld aan het algemene bedrijvenregister. In het eerstgenoemde bestand staan de winsten en verliezen van de bedrijven. In het algemene register staan onder meer startdatum van de onderneming en de rechtsvorm. Op deze manier is onderscheid mogelijk tussen IB en AB ondernemingen en vindt de selectie plaats van bedrijven die één, twee of drie jaar actief zijn.

In het onderzoek zijn alleen AB-ondernemingen meegenomen. De Gebruikelijkloonregeling geldt immers niet voor IB-ondernemingen. Niet alle AB-ondernemingen die maximaal drie jaar actief waren in de genoemde periode vallen binnen de gehanteerde definitie van starter. Indien zij onderdeel waren van een holding die reeds langer dan drie jaar bestond, wordt de AB-onderneming niet als starter aangemerkt. Deze zijn uit de dataset verwijderd.

Daarnaast is er vanuit gegaan dat er één DGA per AB-onderneming is. Dit omdat er geen data waren over welke onderneming welk aantal DGA's heeft. Mochten er meerdere DGA's werkzaam zijn bij een onderneming, dan dient er gebruikelijk loon voor elk van deze DGA's gehanteerd te worden. Uit de CPB studie blijkt dat bij 87 procent van alle AB-ondernemingen er sprake is van één DGA per ondernemer. Dit percentage ligt bij startende ondernemingen mogelijk nog hoger.

De gebruikte CBS data geven geen zicht op de afspraken die individuele bedrijven met de Belastingdienst maken in afwijking van de Gebruikelijkloonregeling. Zoals gesteld, is het hierdoor aanmerkelijk dat de berekende effecten een overschatting zijn.

4. Beschrijving financiële statistieken starters

4.1 Resultaat voor vennootschapsbelasting

Ongeveer 60% van de starters maakte winst in de periode 2009-2013 (zie Tabel 2). Deze tabel betreft het resultaat voor de afdracht van vennootschapsbelasting. Opvallend is dat dit percentage niet veel verandert gedurende deze periode. Wel is duidelijk dat de winstgevendheid van de starters toeneemt naarmate ze langer actief zijn. Dit neemt toe van 58% (1 jaar actief) tot 62% (3 jaar actief).

⁵ De NFO is een enquête die wordt uitgezet onder bedrijven met een omzet van minder dan € 40 miljoen. Met behulp van de ophoogfactoren die het CBS ook per waarneming opneemt in het bestand kan de totale populatie worden berekend.

Tabel 2 Indeling ondernemingen in negatief, geen en positief resultaat, per kalenderjaar

Leeftijd onderne- ming		Kalenderjaar					2009-2013
		2009	2010	2011	2012	2013	
Verlieslatende	1 jaar	38,3%	38,4%	37,5%	40,1%	37,8%	38,4%
Ondernemingen	2 jaar	37,8%	36,9%	36,1%	35,8%	37,3%	36,9%
	3 jaar	36,2%	36,0%	34,5%	36,0%	34,7%	35,6%
	<i>totaal starters</i>	<i>37,4%</i>	<i>37,0%</i>	<i>36,0%</i>	<i>37,1%</i>	<i>36,6%</i>	36,8%
Ondernemingen	1 jaar	3,2%	3,3%	3,2%	4,1%	5,4%	3,7%
met resultaat = € 0	2 jaar	2,5%	2,8%	2,1%	2,7%	3,0%	2,6%
	3 jaar	2,3%	2,4%	2,1%	2,3%	2,5%	2,3%
	<i>totaal starters</i>	<i>2,6%</i>	<i>2,8%</i>	<i>2,5%</i>	<i>2,9%</i>	<i>3,5%</i>	2,8%
Winstgevende	1 jaar	58,5%	58,3%	59,2%	55,8%	56,8%	57,8%
Ondernemingen	2 jaar	59,7%	60,3%	61,7%	61,5%	59,7%	60,5%
	3 jaar	61,5%	61,6%	63,4%	61,7%	62,7%	62,1%
	<i>totaal starters</i>	<i>60,1%</i>	<i>60,3%</i>	<i>61,6%</i>	<i>60,0%</i>	<i>60,0%</i>	60,4%
Aantallen		N=44.210	N=38.558	N=31.697	N=29.423	N=29.429	

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

Tabel 3 biedt inzicht in het aantal bedrijven dat, per levensjaar, een bepaald resultaat haalt. Van alle ondernemingen die een positief resultaat hebben, hebben de meeste een resultaat tussen de € 0 en € 25.000 per jaar (gemiddeld 24% van alle ondernemingen).

Tabel 3 Aantal en aandeel (%) van ondernemingen per resultaatcategorie en levensjaar

Resultaat voor vpb	< € 0	€ 0	€ 0-25.000	€ 25.001-€ 50.000	€ 50.001-€ 100.000	€ 100.001-€ 250.000	€ 250.001-€ 500.000	> € 500.000	N
1 jaar actief	18.042	1.752	12.128	4.631	4.431	3.982	1.191	796	46.953
2 jaar actief	23.242	1.646	15.196	6.765	6.808	5.995	1.932	1.375	62.959
3 jaar actief	22.568	1.470	14.430	6.967	7.334	6.690	2.194	1.752	63.405
<i>totaal</i>	<i>63.852</i>	<i>4.868</i>	<i>41.754</i>	<i>18.363</i>	<i>18.573</i>	<i>16.667</i>	<i>5.317</i>	<i>3.923</i>	173.317
1 jaar actief	38%	4%	26%	10%	9%	8%	3%	2%	46.953
2 jaar actief	37%	3%	24%	11%	11%	10%	3%	2%	62.959
3 jaar actief	36%	2%	23%	11%	12%	11%	3%	3%	63.405
<i>totaal</i>	<i>37%</i>	<i>3%</i>	<i>24%</i>	<i>11%</i>	<i>11%</i>	<i>10%</i>	<i>3%</i>	<i>2%</i>	173.317

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

4.2 Omzet

De omzet van ondernemingen stijgt naarmate ze langer actief zijn (zie Tabel 4). Uit de omzet wordt het gebruikelijk loon betaald. Het is daarom interessant om te zien welk deel van de ondernemingen een omzet haalt die onvoldoende is om dit gebruikelijk loon uit te kunnen betalen. Van ondernemingen die één jaar actief zijn, heeft gemiddeld 24% een omzet van minder dan € 44.000. Dit daalt tot 14% in het derde levensjaar. Het is aannemelijk dat deze ondernemingen in de praktijk de Belastingdienst verzoeken om een lager gebruikelijk loon te mogen hanteren.

Tabel 4 Aantal en aandeel (%) van ondernemingen per omzetcategorie en levensjaar

Omzet	€ 0	€ 0- 25.000	€ 25.001 - € 50.000	€ 50.001 - € 100.000	€ 100.001 - € 250.000	€ 250.001 - € 500.000	> € 500.000	N	< € 44.000
1 jaar actief	278	7.549	4.714	6.986	10.384	6.150	10.885	46.953	11.245
2 jaar actief	291	6.539	4.556	8.688	14.571	9.295	18.966	62.959	10.138
3 jaar actief	258	5.640	3.808	8.160	14.591	9.578	21.326	63.405	8.670
<i>totaal</i>	<i>827</i>	<i>19.728</i>	<i>13.078</i>	<i>23.834</i>	<i>39.546</i>	<i>25.023</i>	<i>51.177</i>	<i>173.317</i>	30.053
1 jaar actief	1%	16%	10%	15%	22%	13%	23%	4.6953	24%
2 jaar actief	0%	10%	7%	14%	23%	15%	30%	6.2959	16%
3 jaar actief	0%	9%	6%	13%	23%	15%	34%	6.3405	14%
<i>totaal</i>	<i>0%</i>	<i>11%</i>	<i>8%</i>	<i>14%</i>	<i>23%</i>	<i>14%</i>	<i>30%</i>	<i>17.3317</i>	17%

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

5. Effect van wijziging op Inkomstenbelasting voor overheid

De wijziging van de Gebruikelijkloonregeling voor starters heeft een negatief effect op de inkomsten uit Inkomstenbelasting voor de overheid. Dit effect is het grootst in scenario 1, bij een volledige vrijstelling.

Scenario 1: Volledige vrijstelling

- Gemiddeld ontvangt de overheid per jaar minder inkomsten uit Inkomstenbelasting, ter hoogte van € 468,4 miljoen (zie Tabel 5);
- Per starter ontvangt de fiscus jaarlijks € 12.300 minder aan Inkomstenbelasting (zie Tabel 7).

Scenario 2: Minimumloon

- Gemiddeld ontvangt de overheid per jaar minder inkomsten uit Inkomstenbelasting, ter hoogte van € 360,9 miljoen (zie Tabel 6);
- Per starter ontvangt de fiscus jaarlijks € 9.500 minder aan Inkomstenbelasting (zie Tabel 8).

5.1 Totaal effect voor alle ondernemingen samen

Tabel 5 Effect op inkomsten uit Inkomstenbelasting bij scenario 1: volledige vrijstelling

Effect IB (€ mln)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ -144,7	€ -147,8	€ -116,7	€ -110,2	€ -113,5	-126,6
2 jaar	€ -243,5	€ -161,2	€ -140,3	€ -137,0	€ -169,6	-170,3
3 jaar	€ -212,3	€ -220,9	€ -131,5	€ -141,8	€ -151,2	-171,5
<i>totaal</i>	<i>€ -600,5</i>	<i>€ -529,8</i>	<i>€ -388,5</i>	<i>€ -389,0</i>	<i>€ -434,3</i>	-468,4

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

Tabel 6 Effect op inkomsten uit Inkomstenbelasting bij scenario 2: Minimumloon

Effect IB (€ mln)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ -114,1	€ -113,1	€ -89,4	€ -85,0	€ -85,8	-97,5
2 jaar	€ -192,1	€ -123,3	€ -107,5	€ -105,6	€ -128,2	-131,3
3 jaar	€ -167,4	€ -169,0	€ -100,8	€ -109,3	€ -114,2	-132,1
<i>totaal</i>	€ -473,6	€ -405,5	€ -297,7	€ -299,8	€ -328,1	-360,9

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

5.2 Effect per starter

Tabel 7 Effect op inkomsten uit Inkomstenbelasting bij scenario 1: volledige vrijstelling, per starter

Effect IB (€ 1.000)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ -11,8	€ -12,2	€ -12,0	€ -12,3	€ -13,5	-12,3
2 jaar	€ -11,8	€ -12,2	€ -12,0	€ -12,3	€ -13,5	-12,3
3 jaar	€ -11,8	€ -12,2	€ -12,0	€ -12,3	€ -13,5	-12,3
<i>totaal</i>	€ -11,8	€ -12,2	€ -12,0	€ -12,3	€ -13,5	-12,3

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

Tabel 8 Effect op inkomsten uit Inkomstenbelasting bij scenario 2: Minimumloon, per starter

Effect IB (€ 1.000)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ -9,3	€ -9,3	€ -9,2	€ -9,5	€ -10,2	-9,4
2 jaar	€ -9,3	€ -9,3	€ -9,2	€ -9,5	€ -10,2	-9,5
3 jaar	€ -9,3	€ -9,3	€ -9,2	€ -9,5	€ -10,2	-9,5
<i>totaal</i>	€ -9,3	€ -9,3	€ -9,2	€ -9,5	€ -10,2	-9,5

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

6. Effect van wijziging op Vennootschapsbelasting voor overheid

De wijziging van de Gebruikelijkloonregeling voor starters heeft een positief effect op de inkomsten uit vennootschapsbelasting voor de overheid. Dit effect is het grootst in scenario 1, bij een volledige vrijstelling.

Scenario 1: Volledige vrijstelling

- Gemiddeld ontvangt de overheid per jaar meer inkomsten uit vennootschapsbelasting, ter hoogte van € 253,7 miljoen (zie Tabel 9);
- Per starter ontvangt de fiscus jaarlijks € 6.700 meer aan vennootschapsbelasting (zie Tabel 11).

Scenario 2: Minimumloon

- Gemiddeld ontvangt de overheid per jaar meer inkomsten uit vennootschapsbelasting, ter hoogte van € 131,5 miljoen (zie Tabel 10);
- Per starter ontvangt de fiscus jaarlijks € 3.400 meer aan vennootschapsbelasting (zie Tabel 12).

6.1 Totaal effect voor alle ondernemingen samen

Tabel 9 Effect op inkomsten uit vennootschapsbelasting bij scenario 1: volledige vrijstelling

Effect vpb (€ mln)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ 78,5	€ 79,3	€ 63,9	€ 60,9	€ 60,6	68,6
2 jaar	€ 130,6	€ 87,4	€ 77,2	€ 76,0	€ 87,7	91,8
3 jaar	€ 114,8	€ 120,3	€ 73,7	€ 78,5	€ 79,5	93,3
totaal	€ 323,9	€ 286,9	€ 214,8	€ 215,3	€ 227,7	253,7

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

Tabel 10 Effect op inkomsten uit vennootschapsbelasting bij scenario 2: Minimumloon

Effect vpb (€ mln)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ 40,9	€ 41,5	€ 32,8	€ 31,3	€ 30,9	35,5
2 jaar	€ 67,9	€ 45,7	€ 39,7	€ 39,4	€ 44,8	47,5
3 jaar	€ 60,0	€ 63,0	€ 38,1	€ 40,7	€ 40,9	48,5
totaal	€ 168,8	€ 150,2	€ 110,6	€ 111,4	€ 116,6	131,5

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

6.2 Effect per starter

Tabel 11 Effect op inkomsten uit vennootschapsbelasting bij scenario 1: volledige vrijstelling, per starter

Effect vpb (€ 1.000)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ 6,4	€ 6,5	€ 6,6	€ 6,8	€ 7,2	6,7
2 jaar	€ 6,3	€ 6,6	€ 6,6	€ 6,8	€ 7,0	6,6
3 jaar	€ 6,4	€ 6,6	€ 6,7	€ 6,8	€ 7,1	6,7
totaal	€ 6,4	€ 6,6	€ 6,6	€ 6,8	€ 7,1	6,7

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

Tabel 12 Effect op inkomsten uit vennootschapsbelasting bij scenario 2: Minimumloon, per starter

Effect vpb (€ 1.000)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ 3,3	€ 3,4	€ 3,4	€ 3,5	€ 3,7	3,4
2 jaar	€ 3,3	€ 3,5	€ 3,4	€ 3,5	€ 3,6	3,4
3 jaar	€ 3,3	€ 3,5	€ 3,5	€ 3,5	€ 3,6	3,5
totaal	€ 3,3	€ 3,5	€ 3,4	€ 3,5	€ 3,6	3,4

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

7. Netto effect op belastinginkomsten voor overheid

Het netto effect van een wijziging van de Gebruikelijkloonregeling voor starters op de belastinginkomsten voor de overheid is negatief. Dit effect is het grootst in scenario 2, bij het hanteren van het minimum loon.

Scenario 1: Volledige vrijstelling

- Gemiddeld ontvangt de overheid per jaar minder belastinginkomsten, ter hoogte van € 214,7 miljoen (zie Tabel 13);
- Per starter ontvangt de fiscus jaarlijks € 5.600 minder aan belastinginkomsten (zie Tabel 15).

Scenario 2: Minimumloon

- Gemiddeld ontvangt de overheid per jaar minder belastinginkomsten, ter hoogte van € 229,4 miljoen (zie Tabel 14);
- Per starter ontvangt de fiscus jaarlijks € 6.000 minder aan belastinginkomsten (zie Tabel 16).

Het verschil in uitkomst tussen de twee scenario's is als volgt te verklaren. Door het hanteren van het minimumloon (in scenario 2) in plaats van geen onttrekking van loonkosten aan de onderneming (in scenario 1) worden de effecten op zowel de inkomsten uit Inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting gedempt. De demping van het negatieve effect op inkomsten uit Inkomstenbelasting is echter groter dan de demping van het positieve effect op vennootschapsbelasting. Dit omdat de gemiddelde Inkomstenbelastingdruk (na heffings- en arbeidskorting) op het minimumloon met 15% lager is dan het tarief van de vennootschapsbelasting (20%-25%).

7.1 Totaal effect voor alle ondernemingen samen

Tabel 13 Netto effect op belastinginkomsten bij scenario 1: volledige vrijstelling

Netto effect (€ mln)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ -66,1	€ -68,6	€ -52,7	€ -49,4	€ -53,0	-58,0
2 jaar	€ -113,0	€ -73,7	€ -63,1	€ -61,0	€ -82,0	-78,6
3 jaar	€ -97,5	€ -100,6	€ -57,8	€ -63,3	€ -71,7	-78,2
Totaal	€ -276,6	€ -242,9	€ -173,7	€ -173,7	€ -206,6	-214,7

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

Tabel 14 Netto effect op belastinginkomsten bij scenario 2: Minimumloon

Netto effect (€ mln)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ -73,2	€ -71,7	€ -56,6	€ -53,6	€ -54,8	-62,0
2 jaar	€ -124,2	€ -77,6	€ -67,8	€ -66,2	€ -83,3	-83,8
3 jaar	€ -107,5	€ -106,0	€ -62,7	€ -68,6	€ -73,4	-83,6
totaal	€ -304,8	€ -255,2	€ -187,1	€ -188,4	€ -211,6	-229,4

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

7.2 Effect per starter

Tabel 15 Netto effect op belastinginkomsten bij scenario 1: volledige vrijstelling, per starter

Netto effect (€ 1.000)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ - 5,4	€ - 5,6	€ - 5,4	€ - 5,5	€ - 6,3	€ 5,6
2 jaar	€ - 5,5	€ - 5,6	€ - 5,4	€ - 5,5	€ - 6,5	€ - 5,7
3 jaar	€ - 5,4	€ - 5,5	€ - 5,3	€ - 5,5	€ - 6,4	€ - 5,6
totaal	€ - 5,4	€ - 5,6	€ - 5,4	€ - 5,5	€ - 6,4	€ - 5,6

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

Tabel 16 Netto effect op belastinginkomsten bij scenario 2: Minimumloon, per starter

Netto effect (€ 1.000)	2009	2010	2011	2012	2013	Gemiddeld
1 jaar	€ -6,0	€ -5,9	€ -5,8	€ -6,0	€ -6,5	€ -6,0
2 jaar	€ -6,0	€ -5,9	€ -5,8	€ -5,9	€ -6,6	€ -6,0
3 jaar	€ -6,0	€ -5,8	€ -5,7	€ -5,9	€ -6,5	€ -6,0
totaal	€ -6,0	€ -5,9	€ -5,8	€ -6,0	€ -6,6	€ -6,0

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. CBS data

8. Aanbevelingen

Het netto effect van de wijziging overschrijdt in beide scenario's de beschikbare € 50 miljoen per jaar. Dit effect is berekend als generieke beleidswijziging. Dat houdt in dat de gewijzigde regeling zou gelden voor alle AB-ondernemingen die één, twee of drie jaar actief zijn.

Een lagere impact op de belastinginkomsten voor de fiscus kan worden behaald door de regeling alleen te wijzigen voor een specifiekere doelgroep. Stel dat de regeling alleen zou gelden voor 1.000 *startups* per jaar (dus 1.000 ondernemingen die één, twee of drie jaar actief zijn). Op basis van bovenstaande effecten zou de afname in belastinginkomsten als volgt zijn:

- Scenario 1: € 5,6 miljoen per jaar (volledige vrijstelling)
- Scenario 2: € 6 miljoen per jaar (minimumloon)

Ook voor deze effecten geldt dat dit mogelijk een overschatting betreft aangezien er geen zicht is op het daadwerkelijk afgesproken gebruikelijk loon van AB-ondernemingen.

Aangezien het hier niet langer zou gaan om een generieke regeling, dient wel rekening te worden gehouden met de staatssteunregelgeving. Ook is het denkbaar dat de uitvoerbaarheid moeilijker is indien de wijziging niet generiek geldt.

Bijlage

Scenario 1: Gebruikelijk loon

Tabel 17 Inkomstenbelastingsschijven en gebruikelijk loon per kalenderjaar

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
schijf 1 (lengte)	€ 17.878	€ 18.218	€ 18.628	€ 18.945	€ 19.645	€ 19.645	€ 19.822
schijf 2 (lengte)	€ 32.127	€ 32.738	€ 33.436	€ 33.863	€ 33.363	€ 33.363	€ 33.598
schijf 1 (%)	33,50%	33,45%	33,00%	33,10%	37,00%	36,25%	36,50%
schijf 2 (%)	42,00%	41,95%	41,95%	41,95%	42,00%	42,00%	42,00%
schijf 3 (%)	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%
Gebruikelijk loon	€ 40.000	€ 41.000	€ 41.000	€ 42.000	€ 43.000	€ 44.000	€ 44.000
Belasting voor kortingen	€ 15.280	€ 15.655	€ 15.536	€ 15.946	€ 17.078	€ 17.350	€ 17.390
Algemene heffingskorting	€ 2.007	€ 1.987	€ 1.987	€ 2.033	€ 2.001	€ 1.616	€ 1.642
Arbeidskorting	€ 1.504	€ 1.489	€ 1.574	€ 1.611	€ 1.613	€ 1.966	€ 2.220
Belasting	€ 11.769	€ 12.179	€ 11.975	€ 12.302	€ 13.464	€ 13.769	€ 13.528
Netto belastingdruk	29,4%	29,7%	29,2%	29,3%	31,3%	31,3%	30,7%

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. Belastingdienst

Scenario 2: Minimumloon

Tabel 18 Inkomstenbelastingsschijven en minimumloon per kalenderjaar

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
schijf 1 (lengte)	€ 17.878	€ 18.218	€ 18.628	€ 18.945	€ 19.645	€ 19.645	€ 19.822
schijf 2 (lengte)	€ 32.127	€ 32.738	€ 33.436	€ 33.863	€ 33.363	€ 33.363	€ 33.598
schijf 1 (%)	33,50%	33,45%	33,00%	33,10%	37,00%	36,25%	36,50%
schijf 2 (%)	42,00%	41,95%	41,95%	41,95%	42,00%	42,00%	42,00%
schijf 3 (%)	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%	42,00%
Minimumloon	€ 17.900	€ 18.242	€ 18.460	€ 18.748	€ 19.043	€ 19.253	€ 19.463
Belasting voor kortingen	€ 5.999	€ 6.097	€ 6.069	€ 6.181	€ 7.016	€ 6.957	€ 7.084
Algemene heffingskorting	€ 2.007	€ 1.987	€ 1.987	€ 2.033	€ 2.001	€ 2.103	€ 2.203
Arbeidskorting	€ 1.504	€ 1.251	€ 1.282	€ 1.326	€ 1.723	€ 2.097	€ 2.220
Belasting	€ 2.488	€ 2.859	€ 2.800	€ 2.822	€ 3.292	€ 2.757	€ 2.661
Netto belastingdruk	13,9%	15,7%	15,2%	15,1%	17,3%	14,3%	13,7%

Bron: SEO Economisch Onderzoek, o.b.v. Belastingdienst